

Sygn. akt VIII U 1408/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka
Protokolant:	Ewa Grychtoł

po rozpoznaniu w dniu 2 października 2014 r. w Gliwicach

sprawy A. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o ekwiwalent pieniężny z tytułu prawa do bezpłatnego węgla

na skutek odwołania A. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 20 maja 2014 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej Anie P. prawo do ekwiwalentu pieniężnego za deputat węglowy za okres od 1 lipca 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku.

(-) SSO Teresa Kalinka

Sygn. akt VIII U 1408/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 maja 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. wypłacił ubezpieczonej A. P. ekwiwalent pieniężny z tytułu pracy na kolei za okres od 1 stycznia 2014r. do 30 czerwca 2014r. argumentując, iż dotacje dla ZUS udzielane przez Ministra Gospodarki są przyznawane na wypłatę ekwiwalentu w danym roku budżetowym wobec czego brak podstaw do wypłaty ekwiwalentu za lata wcześniejsze niż rok, w którym wpłynął wniosek.

Ubezpieczona wniosła odwołanie od powyższej decyzji, domagając się jej zmiany i wypłaty ekwiwalentu także za drugie półrocze 2013r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, argumentując, iż podczas przenoszenia świadczenia ze starego do nowego systemu nie wprowadzono informacji o pobieraniu przez ubezpieczoną ekwiwalentu pieniężnego za deputat węglowy przez co nie został jej wypłacony za II półrocze 2013r. Zaskarżoną decyzją ZUS nie wypłacił wnioskowanego przez odwołującą ekwiwalentu, gdyż zgodnie z art. 74 ust. 5 ustawy z dnia 8 września 2000r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego” (...)” (Dz. U. Nr 84, poz. 948 z późn.

zm.) ekwiwalent pieniężny za deputat węglowy jest wypłacany z dotacji celowych budżetu państwa, a przepisy tej ustawy nie przewidują wypłaty ekwiwalentu za lata wcześniejsze.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona A. P., urodzona w dniu (...), była zatrudniona w (...) w G. SPZOZ od dnia 7 lipca 1976r. do 28 lutego 2013r. na stanowisku technik fizjoterapeuty, następnie kierownika Zakładu (...) oraz Kierownika D. (...).

Decyzją z dnia 1grudnia 2008r. przyznano ubezpieczonej prawo do emerytury od 1 listopada 2008r. i zawieszono wypłatę z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia przez ubezpieczoną. Natomiast decyzją z dnia 21 marca 2013r. podjęto wypłatę emerytury począwszy od 1 marca 2013r., wypłacając jednocześnie ekwiwalent za deputat węglowy za pierwsze półrocze 2013r.

W dniu 15 maja 2014r. ubezpieczona złożyła wniosek o wypłatę ekwiwalentu za II półrocze 2013r. i za I półrocze 2014r.

W dniu 20 maja 2014r. organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego.

Sąd ocenił zebrany materiał dowodowy jako kompletny i spójny, a poprzez to mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej, A. P. zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była kwestia wypłacenia ubezpieczonej ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla za okres, w jakim z powodu błędu pracownika ZUS nie wypłacił przyznanego świadczenia. Zaskarżoną decyzją Oddział wypłacił świadczenie, lecz nie jak domagała się ubezpieczona za drugie półrocze 2013r. lecz za pierwszy kwartał bieżącego roku, z uwagi, iż dotacje celowe dla ZUS są przyznawane na wypłatę ekwiwalentu w danym roku budżetowym. Taka argumentacja organu rentowego zdaniem orzekającego Sądu nie jest do przyjęcia, gdyż rozporządzenie Ministra Gospodarki z 27 czerwca 2008r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i wykorzystywania dotacji budżetowej przeznaczonej na finansowanie ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla nie określa stosunków prawnych między organem rentowym a ubezpieczonymi, a szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wykorzystania dotacji budżetowej przeznaczonej na finansowanie ekwiwalentu pieniężnego, bezpłatnego węgla w naturze oraz rent wyrównawczych, tryb rozliczania dotacji oraz szczegółowe warunki powodujące cofnięcie lub czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanej dotacji.

Bezspornym w sprawie była okoliczność, iż ubezpieczona jest uprawniona do emerytury „kolejowej” i ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla. Natomiast brak wypłaty ekwiwalentu przez ZUS za sporny okres wynikał z błędu pracownika ZUS przy wprowadzaniu danych do nowego systemu, co przyznał organ rentowy w odpowiedzi na dowołanie.

Podstawę prawną żądania ubezpieczonej stanowi ustawa z dnia 8 września 2000r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego "Polskie Koleje Państwowe" (Dz.U. Nr 84, poz. 948 ze zm.). Jak bowiem wynika z treści przepisu art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego "Polskie Koleje Państwowe", prawo do deputatu węglowego w ilości 1800 kg węgla kamiennego rocznie, w formie ekwiwalentu pieniężnego przysługuje byłemu pracownikowi kolejowemu pobierającemu emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, przyznaną na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin lub przepisów ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych albo przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zaś zgodnie z treścią ust. 4 tego przepisu, prawo to nie przysługuje, jeżeli emeryt lub rencista nie posiadał uprawnienia do deputatu węglowego w okresie zatrudnienia, z tytułu którego

powstało prawo do emerytury lub renty. Nadto po myśli ust. 10 art. 74 cyt. ustawy emeryci i renciści nabywają prawo do ekwiwalentu pieniężnego z dniem przyznania emerytury lub renty.

Ust. 5 i 6 art. 74 mówi, iż „Ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w ust. 1, przyznaje i wypłaca w dwóch terminach wraz z wypłatą emerytury lub renty: w marcu - za okres od 1 stycznia do 30 czerwca i we wrześniu - za okres od 1 lipca do 31 grudnia każdego roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych z dotacji celowej z budżetu państwa.

Zgodnie z art. 133 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zmianami) w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż:

1) od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, z zastrzeżeniem art. 107a ust. 3;

2) za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, o którym mowa w pkt 1, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego.

Pojęcie "błędu" w prawie ubezpieczeń społecznych obejmuje sytuacje, w których organ rentowy lub organ odwoławczy miał podstawy do przyznania podwyższonego świadczenia lecz z przyczyn leżących po jego stronie tego nie uczynił.

W ocenie Sądu, organ rentowy podejmując wypłatę świadczenia decyzją z dnia 20 listopada 2013r. błędnie nie przyznał ubezpieczonej prawa do ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do deputatu węglowego za okres drugiego półrocza 2013r.

W konsekwencji, należało stwierdzić, że ubezpieczona spełniła przesłanki przyznania jej prawa do ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do deputatu węglowego za okres od dnia 1 lipca 2013r. do 31 grudnia 2013r. w myśl art. 74 ustawy z dnia 8 września 2000r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego "Polskie Koleje Państwowe" (Dz.U. Nr 84, poz. 948 ze zm.) w związku z art. 133 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zmianami).

Mając na uwadze powyższe, uznając odwołanie za uzasadnione – na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. – Sąd orzekł, jak w sentencji wyroku.

SSO Teresa Kalinka